

her. Det glæder mig ogsaa, at den ærede Ordfører oplyste, hvis jeg forstod ham rigtig, at det ikke er Finantsudvalgets Mening og Hensigt, naar det har opfordret den høitærede Minister til at indlede Forhandlinger med Rønne Byraad og Bornholms Amtsraad om, at Rønne Realskole bliver overtaget som en privat Skole, at den da skulde miste sit tidligere Statstilskud, men at Finantsudvalgets Hensigt er, at den kan beholde dette og mulig, naar de to Prøveaar ere tilende, faae et Tilskud, der, efter hvad jeg har forstaaet, omtrent kan dække, hvad dette Artiumskursus kan komme til at koste. Men naar den ærede Minister senere udtalte, at Erfaringen havde viist, at de private Latinskoler ikke kunde virke saa godt og saa kraftigt som Statens Latinskoler, nærmest paa Grund af de knappe Lønningsvilkkaar, som hydes Lærerne ved de private Latinskoler, og at det vil være i høj Grad vanskeligt for Bornholm, der ligger saa affides, at faae gode Lærere, vanskeligere end f. Ex. for Slagelse og de andre Skoler, kan jeg ikke være enig med ham deri. Det forekommer nemlig mig, at hvis Rønne Realskole blev overtaget som en privat Skole og som til at beholde sit tidligere Statstilskud, som er iaar opført paa Finantsloven med 24,372 Kr., er, forekommer det mig, Forudsætningen tilskede for, at Lønningsvilkkaarene ikke blive knappere, idet den samme Kapital jo er tilstede til Skolens Udgifter og altsaa ogsaa til Lærernes Lønning. Naar jeg ser hen til de andre Skoler, saa staar paa Finantsloven opført 7,000 Kr. til Rolding og Slagelse Skolevæsen, 2,000 Kr. til Slagelse Realskole, 3,000 til Rolding Realskole, 3,000 til Fredericia Realskole, altsaa Statstilskud, der ere langt mindre end det, der bliver forlangt for Rønne. Altsaa forekommer det mig, at de Forudsætninger ikke ville komme tilskede, at Lønningsvilkkaarene skulde blive saa meget knappere. Dernæst tror jeg ogsaa, at der mulig vil kunne spares paa enkelte Omraader. Jeg tænker mig saaledes, at der mulig kunde anvendes 1—2 seminaristisk uddannede Mænd til de to Forberedelsesklasser, og de pleie jo ikke at være saa høit lønnede eller stille saa store Fordringer, som f. Ex. Adjunkter. Saa tror jeg ogsaa, at Lærerne kunde undervise 5 Timer daglig, medens de nu søge at slippe med 4 Timer. Saavidt mig bekjendt, er der f. Ex. ogsaa det Forhold, at der nu udelukkende fyres med Bøgebrænde i Skolernes Kaffelovne, der er et meget dyrere Brændselsmateriale end f. Ex. Kul. Det vilde vistnok ikke blive Tilfældet, hvis Skolen blev privat. Dernæst tror jeg, at Bornholms Befolkning gjerne vilde være med til, at

Realskolen overtages som en Privat-skole under de Forudsætninger, den ærede Ordfører for Finantsudvalget fremsførte, ligesom jeg ikke kan tænke mig, at Rønne Byraad eller Bornholms Amtsraad vilde være utilbøieligt til at indlede Underhandlinger med Ministeren om Skolens Overtagelse som privat Skole, under de Forudsætninger, som ere fremsførte. Jeg vil derfor tillade mig at henvende mig til den høitærede Minister, om han ikke kan se med lidt mere venlige Øine paa den Tanke, som er fremsat af Udvalget.

Svinmark: Det synes mig, at den Uenighed, som fremkom iqaar, og som atter idag er kommen til orde, mellem det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds (Nielsen-Grøn), tildels heror paa en Misforstaaelse. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har ganske viist Ret, naar han iqaar udtalte, at det var efter Folkethingets egen Indstilling eller Afstemning, at Frøken Saugmanns Husholdnings-skole i Thoreby er bleven optagen i Fortegnelsen over Høistkoler, og i den Motivering, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der var Ordfører for Andragendeudvalget, gav, siges det netop, at Skolen kan optages paa Fortegnelsen over Høistkoler, fordi der i den gives Undervisning i forskjellige Sprog og holdes Foredrag i Historie og andre Ting. Er der begaaet nogen Feil derved, at denne Skole findes paa Listen, saa tror jeg, at det er Folkethinget, som bærer Skylden derfor og ikke Finantsudvalget. Derimod kan jeg tildels være enig med det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds i, at der er enkelte af de Skoler, som ere optagne paa Listen over Høistkolerne, som formentlig ikke burde findes der. Jeg har tidligere nævnt dem, og da jeg nu har Ordet, skal jeg tillade mig at nævne dem igjen. Jeg tænker herved paa Skoler som Bilvorde Havebrugsskole og paa Navigations-skolerne, hvilke jo ere virkelige Fagskoler, saa at de ikke kunne komme ind under Begrebet Høistkoler. Det er nu saa langt fra, at jeg paa nogen Maade misunder disse Skoler en Understøttelse, at jeg tværtimod anser det for rigtigt, at de faae en saadan; men det, som jeg er imod, er, at en Understøttelse, som er bevilget til Høistkoler, uddeles til Skoler, som i Virkeligheden ere Fagskoler. Hvorvidt det ærede Medlem for Maribo Amts 3die Valgkreds har Ret i, at Fordelingen til Høistkolerne ikke havde fundet Sted i Overensstemmelse med Elevantallet, har jeg ingen Mening om, men den høitærede Minister erklærede jo iqaar, at Fordelingen havde fun-